NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2022/1279

ze dne 18. července 2022

o dočasných opatřeních pro liberalizaci obchodu, která doplňují obchodní koncese použitelné pro produkty Moldavské republiky podle Dohody o přidružení mezi Evropskou unií a Evropským společenstvím pro atomovou energii a jejich členskými státy na straně jedné a Moldavskou republikou na straně druhé

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 207 odst. 2 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

po postoupení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

v souladu s řádným legislativním postupem ([1]),

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Dohoda o přidružení mezi Evropskou unií a Evropským společenstvím pro atomovou energii a jejich členskými státy na jedné straně a Moldavskou republikou na straně druhé ([2]) (dále jen „dohoda o přidružení“) tvoří základ vztahů mezi Unií a Moldavskou republikou. V souladu s rozhodnutím Rady 2014/492/EU ([3]) byla hlava V dohody o přidružení, která se týká obchodu a obchodních záležitostí, prozatímně prováděna od 1. září 2014 a po ratifikaci dohody o přidružení všemi členskými státy vstoupila v platnost dne 1. července 2016.

(2) Strany dohody o přidružení (dále jen „strany“) v ní vyjádřily své přání ambiciózním a inovativním způsobem posílit a rozšířit vzájemné vztahy, usnadnit postupnou hospodářskou integraci a dosáhnout jí, v souladu s právy a povinnostmi vyplývajícími z jejich členství ve Světové obchodní organizaci.

(3) Článek 143 dohody o přidružení stanoví postupné vytvoření oblasti volného obchodu mezi stranami v souladu s článkem XXIV Všeobecné dohody o clech a obchodu z roku 1994 (dále jen „GATT 1994“). Za tímto účelem článek 147 dohody o přidružení stanoví postupné odstraňování cel v souladu se sazebníky, jež jsou v její příloze XV obsaženy, a umožňuje toto odstraňování urychlit a rozšířit.

(4) Nevyprovokovaná a neospraveditelná válečná agrese Ruska proti Ukrajině vedená od 24. února 2022 má velmi nepříznivý dopad na schopnost Moldavské republiky obchodovat se zbytkem světa, zejména proto, že vývoz Moldavské republiky byl odkázán na tranzit přes ukrajinské území a používal ukrajinskou infrastrukturu, která je nyní z velké části nedostupná. Za těchto kritických okolností a za účelem zmírnění nepříznivých dopadů válečné agrese Ruska proti Ukrajině na hospodářství Moldavské republiky je nezbytné urychlit rozvoj užších hospodářských

([1]) Postoj Evropského parlamentu ze dne 5. července 2022 (dosud nezveřejněný v Úředním věstníku) a rozhodnutí Rady ze dne 18. července 2022.

([2]) Úř. věst. L 260, 30.8.2014, s. 4.

([3]) Rozhodnutí Rady 2014/492/EU ze dne 16. června 2014 o podpisu jménem Evropské unie a prozatímním provádění Dohody o přidružení mezi Evropskou unií a Evropským společenstvím pro atomovou energii a jejich členskými státy na jedné straně a Moldavskou republikou na straně druhé (Úř. věst. L 260, 30.8.2014, s. 1).

vztahů mezi Unií a Moldavskou republikou a poskytnout hospodářství Moldavské republiky rychlou podporu. V souladu s urychlením odstraňování cel na obchod mezi Unií a Moldavskou republikou je proto nezbytné a vhodné stimulovat obchodní toky Moldavské republiky v podobě dočasných opatření pro liberalizaci obchodu, kterými se udělují dodatečné celní kvóty s nulovou celní sazbou pro sedm zemědělských produktů, na něž se stále vztahují roční celní kvóty s nulovou celní sazbou.

(5) Podle čl. 21 odst. 3 Smlouvy o Evropské unii má Unie zajistit soudržnost mezi jednotlivými oblastmi své vnější činnosti. Podle čl. 207 odst. 1 Smlouvy o fungování Evropské unie má být společná obchodní politika prováděna v rámci zásad a cílů vnější činnosti Unie.

(6) Opatření pro liberalizaci obchodu zavedená tímto nařízením by měla mít formu dodatečných dočasných celních kvót s nulovou celní sazbou pro některé zemědělské produkty, které ještě stále podléhají celním kvótám. Prostřednictvím těchto opatření Unie prohloubí hospodářskou integraci mezi Unií a Moldavskou republikou a dočasně poskytne vhodnou hospodářskou podporu ve prospěch Moldavské republiky a hospodářských subjektů dotčených válečnou agresí Ruska proti Ukrajině. Podle přílohy XV-A dohody o přidružení podléhá celním kvótám sedm zemědělských produktů z Moldavské republiky. Jedná se o tyto produkty: rajčata, česnek, stolní hrozny, jablka, třešně, švestky a hroznová šťáva. Dva z těchto produktů (švestky a stolní hrozny) vyvážela Moldavská republika ve velkém objemu na trhy třetích zemí, zejména do Ruska, Běloruska a na Ukrajinu. U těchto produktů je vhodné zavést dodatečné celní kvóty s nulovou celní sazbou, aby se v případě potřeby dočasně podpořilo přesměrování objemů prodeje původně určených na tyto trhy do Unie. U zbývajících produktů (rajčata, česnek, jablka, třešně a hroznová šťáva) by nově zavedené celní kvóty sestávaly z dodatečného bezcelního objemu stejné velikosti, jakou stanoví dohoda o přidružení.

(7) S cílem předcházet podvodům by nárok na obchodní opatření zavedená tímto nařízením měl být podmíněn tím, že Moldavská republika bude dodržovat veškeré příslušné podmínky pro získání výhod plynoucích z dohody o přidružení, včetně pravidel původu dotčených produktů a souvisejících postupů, a že Moldavská republika naváže úzkou správní spolupráci s Unií podle dohody o přidružení.

(8) Moldavská republika by se měla zdržet zavádění nových cel nebo poplatků s rovnocenným účinkem a nových množstevních omezení nebo opatření s rovnocenným účinkem na dovoz pocházející z Unie, zvyšování úrovně stávajících cel nebo poplatků a zavádění jakýchkoli jiných omezení, není-li to zjevně ospravedlněno válečnými okolnostmi. Pokud Moldavská republika některou z těchto podmínek nedodrží, měla by být Komise zmocněna dočasně úplně nebo částečně pozastavit obchodní opatření zavedená tímto nařízením.

(9) Článek 2 dohody o přidružení stanoví, že jejími základními prvky je mimo jiné dodržování demokratických zásad, lidských práv a základních svobod, jakož i boj proti šíření zbraní hromadného ničení, souvisejících materiálů a jejich nosičů. Podle téhož článku se strany zavazují zejména k těmto obecným zásadám: dodržování zásad právního státu a řádné správy věcí veřejných, boji proti korupci, organizované i neorganizované trestné činnosti, včetně činností nadnárodní povahy a terorismu a dodržování zásad udržitelného rozvoje a účinného multilateralismu. Je vhodné zavést možnost dočasného pozastavení opatření pro liberalizaci obchodu stanovených v tomto nařízení, pokud Moldavská republika nebude dodržovat uvedené základní prvky nebo obecné zásady.

(10) Za účelem zajištění jednotných podmínek při provádění tohoto nařízení by měly být Komisi svěřeny prováděcí pravomoci k dočasnému pozastavení opatření pro liberalizaci obchodu stanovených v tomto nařízení, pokud by dovozem podle tohoto nařízení byli nebo mohli být závažně dotčeni unijní producenti obdobných nebo přímo si konkurujících produktů. Tyto pravomoci by měly být prováděny v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011 ([4]).

(11) S výhradou šetření Komise je nezbytné stanovit možnost dočasně pozastavit opatření pro liberalizaci obchodu uvedená v tomto nařízení v souvislosti s jedním nebo více produkty, na které se vztahuje toto nařízení a které způsobují nebo by mohly způsobit vážné potíže unijním producentům obdobných nebo přímo si konkurujících produktů.

(12) Výroční zpráva Komise o provádění prohloubené a komplexní dohody o volném obchodu, která je nedílnou součástí dohody o přidružení, by měla zahrnovat podrobné hodnocení týkající se provádění opatření pro liberalizaci obchodu zavedených tímto nařízením.

(13) Vzhledem k naléhavosti situace způsobené válečnou agresí Ruska proti Ukrajině je vhodné stanovit výjimku ze lhůty osmi týdnů uvedenou v článku 4 Protokolu č. 1 o úloze vnitrostátních parlamentů v Evropské unii, připojeného ke Smlouvě o Evropské unii, Smlouvě o fungování Evropské unie a Smlouvě o založení Evropského společenství pro atomovou energii.

(14) S ohledem na hospodářskou situaci v Moldavské republice by toto nařízení mělo z důvodu naléhavosti vstoupit v platnost prvním dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*,

PŘIJALY TOTO NAŘÍZENÍ:

Článek 1

Opatření pro liberalizaci obchodu

Kromě celních kvót s nulovou celní sazbou stanovených dohodou o přidružení v příloze XV-A se povoluje dovoz zemědělských produktů uvedených v příloze tohoto nařízení z Moldavské republiky do Unie v mezích celních kvót Unie s nulovou celní sazbou stanovených v uvedené příloze. Tyto kvóty spravuje Komise v souladu s články 49 až 54 prováděcího nařízení Komise (EU) 2015/2447 ([5]).

Článek 2

Podmínky nároku na opatření pro liberalizaci obchodu

Opatření pro liberalizaci obchodu stanovená v článku 1 jsou podmíněna:

a) dodržováním pravidel původu produktů a souvisejících postupů stanovených v dohodě o přidružení;

b) tím, že se Moldavská republika zdrží zavádění nových cel nebo poplatků s rovnocenným účinkem a nových množstevních omezení nebo opatření s rovnocenným účinkem na dovoz pocházející z Unie, zvyšování úrovně platných cel nebo zavádění jakýchkoli dalších omezení, včetně diskriminačních vnitřních správních opatření, není-li to zjevně ospravedlněno válečnými okolnostmi; a

([4]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011 ze dne 16. února 2011, kterým se stanoví pravidla a obecné zásady způsobu, jakým členské státy kontrolují Komisi při výkonu prováděcích pravomocí (Úř. věst. L 55, 28.2.2011, s. 13).

([5]) Prováděcí nařízení Komise (EU) 2015/2447 ze dne 24. listopadu 2015, kterým se stanoví prováděcí pravidla k některým ustanovením nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 952/2013, kterým se stanoví celní kodex Unie (Úř. věst. L 343, 29.12.2015, s. 558).

c) tím, že Moldavská republika dodržuje demokratické zásady, lidská práva a základní svobody, jakož i bojuje proti šíření zbraní hromadného ničení, souvisejících materiálů a jejich nosičů, dodržuje zásady právního státu a řádné správy věcí veřejných, bojuje proti korupci, organizované i neorganizované trestné činnosti, včetně činností nadnárodní povahy, a terorismu a dodržuje zásady udržitelného rozvoje a účinného multilateralismu, jak stanoví články 2, 9 a 16 dohody o přidružení.

Článek 3

Dočasné pozastavení opatření

1. Pokud Komise shledá, že existují dostatečné důkazy o tom, že Moldavská republika podmínky stanovené v článku 2 nedodržuje, může prostřednictvím prováděcího aktu úplně nebo částečně pozastavit opatření pro liberalizaci obchodu stanovená v tomto nařízení. Tento prováděcí akt se přijme přezkumným postupem podle čl. 5 odst. 2.

2. Požádá-li členský stát Komisi, aby pozastavila některá opatření pro liberalizaci obchodu stanovená v tomto nařízení z toho důvodu, že Moldavská republika nedodržuje podmínky stanovené v čl. 2 písm. b), předloží Komise do čtyř měsíců od této žádosti odůvodněné stanovisko, zda je tvrzení členského státu opodstatněné. Dospěje-li Komise k závěru, že tvrzení je opodstatněné, zahájí postup uvedený v odstavci 1 tohoto článku.

Článek 4

Ochranná doložka

1. Pokud je produkt pocházející z Moldavské republiky dovážen za podmínek, které způsobují nebo mohou způsobit vážné potíže unijním producentům obdobných nebo přímo si konkurujících produktů, je možné opatření pro liberalizaci obchodu stanovené v článku 1 ve vztahu k uvedenému produktu kdykoli pozastavit.

2. Komise pozorně sleduje dopad tohoto nařízení, a to i pokud jde o ceny na trhu Unie, s přihlédnutím k informacím týkajícím se unijního vývozu, dovozu a produkce produktů, na které se vztahují opatření pro liberalizaci obchodu zavedená tímto nařízením.

3. Komise přijme v přiměřené lhůtě rozhodnutí o zahájení šetření:

a) na žádost členského státu;

b) na žádost právnické osoby nebo sdružení bez právní subjektivity, které jednají jménem všech unijních producentů obdobných nebo přímo si konkurujících produktů či jejich podstatné části, nebo

c) z vlastního podnětu, pokud jí je zřejmé, že existují důkazy *prima facie* o vážných obtížích pro unijní producenty obdobných nebo přímo si konkurujících produktů, jak je uvedeno v odstavci 1.

Pro účely tohoto odstavce se „podstatnou částí unijních producentů obdobných nebo přímo si konkurujících produktů“ rozumějí unijní producenti, jejichž souhrnná produkce tvoří více než 50 % celkové produkce v Unii obdobných nebo přímo si konkurujících produktů vyráběných tou částí producentů Unie, jež podnět podpořila nebo odmítla a jež představuje alespoň 25 % celkové produkce obdobných nebo přímo si konkurujících produktů vyráběných producenty Unie.

4. Pokud se Komise rozhodne zahájit šetření, zveřejní v *Úředním věstníku Evropské unie* oznámení o zahájení šetření. Oznámení obsahuje souhrn obdržených informací a uvádí, že všechny důležité informace by měly být zaslány Komisi. Stanoví lhůtu, během níž se mohou zúčastněné strany písemně vyjádřit. Tato lhůta nesmí být delší než čtyři měsíce ode dne zveřejnění oznámení.

5. Komise si vyžádá veškeré informace, které považuje za nezbytné, a může získané informace ověřovat u Moldavské republiky či u jakýchkoli jiných relevantních zdrojů. Komisi mohou být nápomocni úředníci členského státu, na jehož území může ověřování probíhat, pokud o pomoc uvedených úředníků tento členský stát požádá.

6. Při zkoumání, zda existují vážné potíže unijních producentů obdobných nebo přímo si konkurujících produktů ve smyslu odstavce 1, přihlíží Komise mimo jiné k těmto faktorům týkajícím se unijních producentů, jsou-li příslušné informace k dispozici:

— podíl na trhu,

— produkce,

— zásoby,

— produkční kapacita,

— využití kapacity,

— zaměstnanost,

— dovoz,

— ceny.

7. Šetření musí být dokončeno do šesti měsíců od zveřejnění oznámení uvedeného v odstavci 4 tohoto článku. Za mimořádných okolností může Komise tuto lhůtu prodloužit prostřednictvím prováděcího aktu přijatého přezkumným postupem podle čl. 5 odst. 2.

8. Do tří měsíců od ukončení šetření Komise rozhodne, zda pozastaví opatření pro liberalizaci obchodu stanovené v článku 1, pokud jde o produkt, který je předmětem šetření, prostřednictvím prováděcího aktu přijatého přezkumným postupem podle čl. 5 odst. 2. Tento prováděcí akt vstoupí v platnost do jednoho měsíce od vyhlášení. Pozastavení trvá dobu nezbytně dlouhou na to, aby se zabránilo zhoršení hospodářské nebo finanční situace producentů v Unii, nebo na tak dlouho, dokud bude existovat riziko jejího zhoršení. Je-li na základě zjištěných skutečností zřejmé, že podmínky stanovené v odstavci 1 tohoto článku nejsou splněny, přijme Komise prováděcí akt, kterým šetření a řízení ukončí. Tento prováděcí akt se přijímá přezkumným postupem podle čl. 5 odst. 2.

9. Pokud mimořádné okolnosti vyžadující okamžité jednání znemožní šetření, může Komise poté, co informuje Výbor pro celní kodex uvedený v čl. 5 odst. 1, přijmout jakákoli nezbytná preventivní opatření.

Článek 5

Postup projednávání ve výboru

1. Komisi je nápomocen Výbor pro celní kodex zřízený článkem 285 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 952/2013 ([6]). Tento výbor je výborem ve smyslu nařízení (EU) č. 182/2011.

2. Odkazuje-li se na tento odstavec, použije se článek 5 nařízení (EU) č. 182/2011.

Článek 6

Posuzování uplatňování opatření pro liberalizaci obchodu

Ve výroční zprávě Komise o provádění prohloubené a komplexní zóny volného obchodu se zahrne podrobné posouzení týkající se uplatňování opatření pro liberalizaci obchodu stanovených v tomto nařízení a případně i posouzení sociálního dopadu těchto opatření v Unii a v Moldavské republice. Informace o dovozu produktů podle článku 1 se zpřístupní na internetových stránkách Komise.

([6]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 952/2013 ze dne 9. října 2013, kterým se stanoví celní kodex Unie (Úř. věst. L 269, 10.10.2013, s. 1).

Článek 7

Přechodné ustanovení

Opatření pro liberalizaci obchodu stanovená v tomto nařízení se použijí na produkty, které jsou ke 23. červenci 2022 pod celní kontrolou v Unii, pokud je příslušným celním orgánům Unie do šesti měsíců od uvedeného dne podána příslušná žádost.

Článek 8

Vstup v platnost a použitelnost

1. Toto nařízení vstupuje v platnost prvním dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

2. Toto nařízení se použije do 24. července 2023.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

V Bruselu dne 18. července 2022.

Za Evropský parlament	*Za Radu*
předsedkyně	*předseda*
R. METSOLA	Z. NEKULA

PŘÍLOHA

DODATEČNÉ CELNÍ KVÓTY S NULOVOU CELNÍ SAZBOU PRO ZEMĚDĚLSKÉ PRODUKTY UVEDENÉ V ČLÁNKU 1

Bez ohledu na pravidla pro výklad kombinované nomenklatury (KN) se popis produktů považuje pouze za orientační. Pro účely této přílohy se působnost preferenčního režimu určuje kódy KN platnými ke dni přijetí tohoto nařízení.

Pořadové číslo	Kód KN	Popis produktů	Objem roční kvóty (v tunách)
09.6810	0702 00 00	Rajčata, čerstvá nebo chlazená	2 000
09.6811	0703 20 00	Česnek, čerstvý nebo chlazený	220
09.6812	0806 10 10	Stolní hrozny, čerstvé	38 000
09.6816	0808 10 80	Jablka, čerstvá (jiná než jablka k výrobě moštu, volně ložená, od 16. září do 15. prosince)	40 000
09.6813	0809 29 00	Třešně a višně (jiné než višně *Prunus cerasus*), čerstvé	1 500
09.6814	0809 40 05	Švestky, čerstvé	25 000
09.6815	2009 61 10	Hroznová šťáva, včetně vinného moštu, nezkvašená, s hodnotou Brix ≤ 30 při 20 °C, v hodnotě > 18 EUR za 100 kg, též s přídavkem cukru nebo jiných sladidel (jiná než s přídavkem alkoholu)	500
	2009 69 19	Hroznová šťáva, včetně vinného moštu, nezkvašená, s hodnotou Brix > 67 při 20 °C, v hodnotě > 22 EUR za 100 kg, též s přídavkem cukru nebo jiných sladidel (jiná než s přídavkem alkoholu)	
	2009 69 51	Koncentrovaná hroznová šťáva, včetně vinného moštu, nezkvašená, s hodnotou Brix > 30, avšak ≤ 67 při 20 °C, v hodnotě > 18 EUR za 100 kg, též s přídavkem cukru nebo jiných sladidel (jiná než s přídavkem alkoholu)	
	2009 69 59	Hroznová šťáva, včetně vinného moštu, nezkvašená, s hodnotou Brix > 30, avšak ≤ 67 při 20 °C, v hodnotě > 18 EUR za 100 kg, též s přídavkem cukru nebo jiných sladidel (jiná než koncentrovaná nebo s přídavkem alkoholu)	